



Άσος

ΜΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ

Χορός

Ο Αποκριάτικος χορός του Συλλόγου μας θα πραγματοποιηθεί και φέτος τις προτελευταίες απόκριες 1 Μαρτίου 2003 πέμπτη Σάββατο στην Κοσμική Ταβέρνα «Οσσε» στην πλατεία της Αγίας Παρασκευής, Λ. Μεσογείων 425, τηλ. 010 6082562.

Η τιμή της πρόσλησης είναι 20 ευρώ.

Στην τιμή συμπεριλαμβάνεται το μενού και ποτό (απεριόριστο το βαρελίσιο κρασί, αναψυκτικό και μπύρα). Ραντεβού όλοι οι Ασσιώτες και οι φίλοι του Συλλόγου μας την 1 του Μάρτη 2003 για να περάσουμε όλοι μαζί μια ευχάριστη βραδιά.

Λαχειοφόρος αγορά

Τυχερός αριθμός από τη λαχειοφόρο αγορά που πραγματοποιήσε ο Σύλλογος μας στις 10/9/2002 είναι ο 443 (τετρακοσια σαράντα τρία). Όποιος έχει το λαχείο, με τον τυχερό αριθμό κερδίζει μια τηλεόραση.

Επιχορήγηση

Με το ποσό των 560 ευρώ επιχορηγήθηκε ο Σύλλογος μας από το Υπουργείο Πολιτισμού. Η επιχορήγηση έγινε ύστερα από τις δύοντες προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του Συλλόγου μας Κωνσταντίνου Λαμπρούση.

Ατζέντα

Ο Σύλλογός μας αποφάσισε να εκδοσει ατζέντα για το έτος 2003. Παρακαλούνται όλοι οι χωριανοί να μας ενημερώσουν για κάθε αλλαγή τηλεφώνου ή διεύθυνσης κατοικίας, προκειμένου να μας διευκολύνουν, ώστε η ατζέντα μας να είναι πλήρης, χωρίς λάθη και παραλείψεις.

Περιμένουμε να φιλοξενήσουμε τις απώντες ασς στις στήλες της εφημερίδας μας, Διοιδάτε και διαδίδετε την εφημερίδα μας.

Είναι το μέσον προβολής του χωριού μας, ο κρίκος επικοινωνίας των Απανταχού Ασσιώτων.

Προτιμήστε τους επογγελματίες του χωριού μας' έτσι ενισχύουμε τους αυγχωρινούς μας και την οικονομία

- Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις Ασσιώτων "Ο Μάρκος Μπότσαρης"
- Ιούλιος, Αύγουστος, Σεπτέμβριος 2002
- Αρ. φύλλου 14, τιμή φύλλου 0,30 Ε
- Σκαλίδη 14, 11525 Αθήνα
- Τηλ.: 010 69.28.459

Πολιτιστική εκδήλωση του Συλλόγου στο χωριό μας

Mε μεγάλη επιτυχία, μέσα σε πανηγυρικό κλίμα με τη συμμετοχή πλήθους κόσμου, πραγματοποιήθηκε το καθιερωμένο αντάμωμα των Ασσιώτων που οργανώθηκε από το Σύλλογό μας στις 2 Αυγούστου 2002 στο χωριό μας.

Η ανεπανάληπτη πολιτιστική εκδήλωση είχε ως στόχο να διασκεδάσει και να ψυχαγωγήσει τους Ασσιώτες και τους επισκέπτες από την ευρύτερη περιοχή, οι οποίοι πολύ νωρίς κατέκλυσαν κυριολεκτικά το χώρο της εκδήλωσης.

Για μας το αντάμωμα αυτό δεν έχει μόνο πολιτιστική και ψυχαγωγική αξία, αλλά αποκτά διαστάσεις κοινωνικές, καθώς αποτελεί έμπρακτη απόδειξη του ψυχικού δεσμού απόδημων και μόνιμων κατοικών, αλλά και της κοινής θέλησης μας να διαπρήσουμε άσβεστη τη φλόγα της ζωής στο αγαπημένο μας γραφικό χωριό.

Ο Κώστας και ο Γιώργος Τζίμας, η Νίκη Παπαγεωργίου και ο Γιώργος Λαμπρούσης (πρόεδρος του Συλλόγου μας) με το τραγούδι, ο Νίκος Τάσσης με το κλαρίνο και η υπόλοιπη ορχήστρα, κράτησαν συντροφιά στους παρευρισκόμενους μέχρι τις πρωινές ώρες.

Αυτές οι εκδηλώσεις που είναι αφιερωμένες στην παράδοση και τον πολιτισμό πρέπει να σπριζούνται, να ενισχύονται και να υποστηρίζονται ηθικά και υλικά από όλους.

Ευχάριστη εντύπωση ήταν και η συμμετοχή της νεολαίας, η οποία μ' αυτόν τον τρόπο δήλωσε ότι αντιστέκεται στον ερχόμενο ένοντερων τρόπων διασκέδασης και μένει πιστή στη ήθη και τα έθιμα μας, στον πολιτισμό μας και την παράδοση. Αν θέλουμε να σώσουμε την παράδοση πρέπει να την αγαπάμε και να μεγαλώσουμε τα παιδιά μας με δημοτικά παραδοσιακά τραγούδια. Να μην ξεχνούμε ποτέ ότι το δημοτικό τραγούδι είναι ο θησαυρός της ελληνικής ψυχής και της ελληνικής ζωής 'Ενας λαϊκός θησαυρός με ανεκτίμητη α-

ξία. Η είσοδος και ο χορός ήταν ελεύθερα και φυσικά το κέφι έφθασε στο κατακόρυφο.

Τους παρευρισκομένους χαιρέτησε ο πρόεδρος του Συλλόγου μας Γεώργιος Λαμπρούσης

Χαιρετισμός από τον πρόεδρο του Συλλόγου μας Γεώργιο Κ. Λαμπρούση στους παρευρισκόμενους:



Ο πρόεδρος του Συλλόγου Γεώργιος Κ. Λαμπρούσης στον χαιρετισμό του, πλαισιούμενος από δεξιά, από τον αντιπρόεδρο Στέφανο Τσιόγκα, το γενικό γραμματέα Κων/νο Λαμπρούση και το σύμβουλο Παύλο Χρήστου.

Κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι, αγαπητοί συγχωριανοί,

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου σας καλωσορίζω στην αποφινή εκδήλωση του Συλλόγου μας.

Μια εκδήλωση με σεβασμό στην παράδοση και σας ευχαριστούμε γιατί πρόθυμα αναποκριθήκατε στο κάλεσμά μας αυτό.

Ο Σύλλογός μας διοργανώνει και φέτος τη ψυχαγωγική εκδήλωση στο χωριό μας που έγινε πλέον θεσμός.

Το αντάμωμα αυτό των Απανταχού Ασσιώτων βοηθάει εμάς τους τουλάχιστον τους απόδημους να μην ξεχάσουμε τις ρίζες μας, να φέρουμε στη μνήμη μας όλοι μαζί στιγμές από το παρελθόν, να γνωρίσουν οι

νέοι μας την πολιτιστική κληρονομιά και διασκεδάζοντας να σφυρλατήσουμε τους δεσμούς που πρέπει να μας ενώνουν όλους τους Ασσιώτες.

Το αντάμωμα των Ασσιώτων πρέπει να εμπλουτιστεί από μια αεράδια εκδηλώσεων και αυτό θα προσπαθήσουμε να κάνουμε.

Κάθε χρόνο όλοι οι Απόδημοι Ασσιώτες πρέπει να δίνουν το παρόν στο αντάμωμα αυτό, οπουδήποτε και αν εργάζονται και κατοικούν, γιατί ο άνθρωπος μπορεί να κάνει πολλές πατρίδες, ο τόπος όμως που γεννήθηκε και μεγάλωσε είναι μόνο ένας.

Επίσης διαπιστώνω με χαρά ότι όλοι σχεδόν οι χωριανοί έχουν αγκαλιάσει τις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας και σας καλώ να συνεχίσετε με την ίδια προθυμία.

Η δική σας παρουσία μας δίνει κουράγιο και δύναμη και εργάζομαστε με όλες τις δυνάμεις για την επίτευξη των σκοπών και στόχων του Συλλόγου.

Ικανοποιήσαμε το αίτημα των μικρών παιδιών και εγκαταστήσαμε δύο παιδικές χαρές.

'Όπως διαπιστώνετε και εσείς στο χώρο αυτό έχουν γίνει ορισμένες εργασίες, οι οποίες θα συνεχιστούν.

Η εφημερίδα μας συμπλήρωσε τρία χρόνια και η συνέχιση της έκδοσης είναι αποτέλεσμα της αποδοχής και ανταπόκρισης που βρήκε. Θέλω να ευχαριστήσω το Δημαρχό Βασίλειο Καινούργιο για το φωτισμό του χώρου αυτού απόψε. Επίσης και όσα από τα μέλη μας αγωνίστηκαν και κουράστηκαν για τη διοργάνωση της ανεπανάληπτης εκδήλωσης.

Ο Κώστας Τζίμας και η Νίκη Παπαγεωργίου με την ερμηνεία παραδοσιακών δημοτικών τραγουδιών του τόπου μας, καθώς και ο Νίκος Τάσσης με το κλαρίνο και όλο το αυγκρότημα, μας υπόσχονται να περάσουμε μια ευχαριστή βραδιά, ανάμεσα σε αυγηταριώτες, γνωστούς και φίλους.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι καλή διασκέδαση.

Καλή αντάμωση του Χρόνου.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΣΟΥΛΙΩΤΙΚΟ

Τρία μπαΐρακια στήσανε στο Σούλι στα Πηγάδια.
Τ' ένα ήταν του Αλή-Πασά τ' άλλο του Βελη-Γκέκα
Το τρίτο το καλύτερο του Μπότσαρη του Γιώργου
Μια παπαδιά τ' αγγάντεψε σπό ψηλή Ραχούλα.
Που 'στε του Λάμπρου τα παιδιά, που 'στε οι Μπότσαριοι,
Αρβαντιά μας πλάκωσε θέλει να μας σκλαβώσει.
Ας έρθουν οι παλιότουρκοι, τίποτε δεν μας κάνουν.
Ας έρθουν πόλεμο να ιδουν και Σουλιωτών τουφέκια,
να μάθουν του Λάμπρου το σπαθί, του Μπότσαρη το τουφέκι,
Τ' άρματα των Σουλιωτών της Εακουμανής Μόσκων
Κι ο Κουτανίκας φώναξε ψηλά από τον Αη-Δονάτο
Παιδιά σταθείτε στέρεα, σταθείτε αντρειώμενά,
γιατί έρχεται ο Αλή-Πασάς με δώδεκα χιλιάδες.

Ο πόλεμος αρχίνησε κι' άναψαν τα τουφέκια.
Το Ζέρβα και τον Μπότσαρη εφώναξε ο Τζαβέλας
Παιδιά ήρθε η ώρα του σπαθιού και ας πάψει το τουφέκι.
Κι' όλοι έπιασαν και σπάσαν τις θήκες των σπαθιών τ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Τρίτο παιδί απεκτήσεις η αικαγένεια του Ηλίο Παφίλα. Η σύζυγος του γένησε στις 2 Σεπτεμβρίου 2002 στη Μακετική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων ενώ υγεόστατο και πανέμορφο αγοράκι.

Να σας ζήσει και ευχόμενο να πραγματοποιήσουν όλα τα σύνεργα σας που κανείς για το νεογέννητο.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Στην εκκλησία του Αγίου Κων/νου στον Άσσο στις 31 Αυγούστου 2002 βάπτισαν το κοριτσάκι τους ο Κων/νος (Κώστος-Πανούσης) και η Αγγελική Λαμπρούση, παρουσία δεκάδων προσκεκλημένων. Η νονά Μάνθα Σταύρου - Παππό χάρις το όνομα Αλεξάνδρα.

- Στις 22 Σεπτεμβρίου 2002 βάπτισαν το γιο τους ο Γεώργιος και η Βασιλική Τσιόγκα. Η βάπτιση έγινε στην εκκλησία του Αγίου Ιωάννη Παππάσιων. Οι νονοί χάρισαν το όνομα Στέφανος.

- Στις 30 Σεπτεμβρίου 2002 στον ιερό ναό Αγίου Νικολάου στο Πόρτο Ράφτη Αττικής βάπτισαν το γιο τους ο Παπαγιάννης Παναγιώτης και η Ζήκα Παναγιώτα. Ο νονός χάρισε το όνομα Κωνσταντίνος. Το όνομα του παππού του από τον Άσσο (Κώστος Γάλη Ζήκα).

Ευχόμαστε στους γονείς και αναδόχους να τους ζήσουν τα καινούργια ονόματα και να προκόψουν στη ζωή τους.

ΓΑΜΟΙ

- Την Κυριακή στις 18 Αυγούστου 2002 στο Αλεποχώρι Μπότσαρη στην οικκλοσία της Παναγίας (Κοιμητή της Θεοτόκου) ο Ζήκας Γεώργιος του Σπύρου από τον Άσσο παντρεύτηκε την εκλεκτή της καρδιάς του Ιωάννα Παππά από το Αλεποχώρι Μπότσαρη. Μετά τα στεφανά επακολούθησε γλέντι μέχρι το πρωί με παραδοσιακή μουσική στο καφενείο του Χρήστου Νάκια στον Άσσο.

- Την Κυριακή στις 29 Σεπτεμβρίου 2002 στον ιερό Ναό Προφήτη Ηλία στον Πειραιά η Ζήκα Αναστασία του Σωτήρη στον Άσσο παντρεύτηκε τον εκλεκτή της καρδιάς της Σπύρο Κορώνη.

Ευχόμαστε στα νεαρά ζευγάρια να ζήσουν ευτυχισμένα και με πολλούς και καλούς απογόνους.

Προσφορές στην εφημερίδα μας

- Δήμος Γεώργιος του Αναστασίου	50 ευρώ
- Κατσάνος Παναγιώτης του Νικολάου	200 ευρώ
- Κούστης Σπυρίδων του Γεωργίου	20 ευρώ
- Λαμπρούσης Γεωργίος του Δημήτριου και της Κων/νας	20 ευρώ
- Μπουζούκης Δημήτριος του Ευαγγέλου	20 ευρώ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Παρακαλούμε όλους τους χωριανούς για άλλη μια φορά να μας ενημερώνουν για οποιδήποτε οικογενειακό, κοινωνικό και επαγγελματικό γεγονός (γεννήσεις, γάμους, βαπτίσεις, αρραβώνες, θανάτους, επιτυχίες των παιδιών τους, αθλητικά, επαγγελματική στέγη, διάφορες διακρίσεις κ.λπ.) για να το δημοσιεύσουμε στην εφημερίδα μας.

Δεν είναι δυνατόν να μαθαίνουμε τι γίνεται σ' όλη την Ελλάδα, όπου υπάρχουν χωριανοί και γι' αυτό υπάρχουν μερικές φορές παραλείψεις.

Καλό είναι να μας στέλνετε φωτογραφίες και λίγες λέξεις για το κάθε γεγονός.

Ασσιώτικο - Νασσαρίτικο Γλωσσάριο

Επιμέλεια: Παύλος Γ. Χρήστου, Δάσκαλος

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

Περγέλω = κοραιδεύω

Παινίν = πηγαίνω

Πλαγανά = καλικάντζαρος

Παιδαρέλι = μικρό παιδί

Παλιόλογα = αισχρόλαγα

Πανούκλα = λοιψιδής ασθενεία

Πάπτα = φωμή

Πάππος = παππούς

Παραγκώμι = παρασούκλι

Παραμάσκαλα = κάτια από τη μασκάλη

Παρασκαλίζω = στραμπούληγμα ποδιού

Παρδαλός = πολύχρωμος

Παρμάρα = ατονία, σωματική αδυναμία

Πάστρα = καθαριότητα

Παστρικός = καθαρός

Πατασιβούρα = ύφασμα για καθαρισμό επιφανειών, τιποτεία

Πάφιλας = δοχείο από τοίχο, τενεκές

Πασχινί = φάτνη

Πασχιάζω = ρίχων τροφή στο παχι για τα ζώα

Περδικλώνω = δένω μεταξύ τους τα πόδια κάποιου ζώου για να μη μπορεί να περπατήσει

Περονιάζω = διαπερνών

Πέφτη = Πέμπτη

Πιστρόφια = επιστροφή της νύφης στο σπίτι των γονέων της

Πλαγιάζω = ξαπλώνω

Ποκάρι = το μαλλί των προβάτων

Πουλι! Πουλι! = φωνή για να έρθουν κοντά οι κότες

Πουλακίθα = μικρή κότα

Πράματα = διάφορα ειδή, ζώα

Πρατίνα = προβατίνα

Πριόβολος = ειδός αναπτήρα

Πρατσιάλο = σεξουαλική επαφή των γιδιών

Προγκάω = σκορπίω με φωνές

Προβατοφάλιδο = ψαλίδι για κούρεμα προβάτων

Πυροστία = Σιδερένιος τρίποδας που υποβαστάζει καταφόλα ή καζάνι πάνω από φωτιά

Πυρωμάδα = φέτα φωμιού που έχει κοκκινίσει από τη φωτιά

Πυρώνομαι = ζεσταίνομαι από τη φωτιά

Ραχάτι = ανάπαυση

Ρεζίλικι = εξευτελισμός

Ρέμπελος = ακατάστατος, βρώμικος

Ρέντζελο = κουρέλι

Ριζαύπτ = κρόταφος

Ροβαλάω = κατεβαίνω

Ρόγκι = καμένο δάσος για απόρα

Ρούσος = ξανθός κοκκινωπός

Ρούσακουλο (ρουσακούλιο) = αναρριχόμενο φυτό μ' αγκάθια στον κορμό και στα φύλλα

Ρόκα = καλαμπόκι

Ροκιάτο = καλαμποκίσιο φωμή

Ρόμμα = κλωστή

Σέρι = φασαρία

Σάισμα = χοντρό υφαντό από γύιδινο μαλλί

Σακάτης = ανάπτρος

Σαλαγάω = οδηγώ το κοπάδι με φωνές

Σαμαρώνω = βάζω το σαμάρι στη ράγη των ζωνών

Σαρμανίτα = ξύλινη κούνια, κρεβάτι για τα παιδιά

Σάχλας = γελοίος

Σβάρνα = ξύλινο γεωργικό εργαλείο

Σεγκούνι = μάλινο πανιφόρι γυναικείο

Σέμπρος = συνεταίρος του γεωργού

Σεντούκι = ξύλινο κιβώτιο μπαούλο

Σέρπετο = μικρό ζώο του δάσους

Σερφέτς = πρώτη πώληση της ημέρας

Σιαδώθε = ίσια εδώ

Σιακείθε = ίσια εκεί

Σιετάνης = σατανάς

Σιάχημο = τακτοποίηση

Σιασμένα = τακτοποιημένα

Σιάψαλο = πολύ γερασμένο

Σιμά = πλησίον

Σιμωνώ = πλησιάζω

Σιουρίζω = σφυρίζω

Σιουρίχτρα = σφυρίχτρα

Σιούρας(σιουλιάρια) = πολλές μικρές πέτρες

Σιούτα = γίδα που δεν έχει κέρατα

Σκαλτσούνια = κάλτσες

Γέννηση (γέννα)

Oταν πληριάζει ο χρόνος για τη γέννα η γυναίκα καθόνταν στο σπίτι και είχε πάντα συντροφιά και για να τη βοήθησε αν χρειαστεί.

Όταν άρχιζαν αι πάνοι (την έπιαναν τα σφαγιά) έτρεχε ένας από το σπίτι για να ειδοποιήσει τη μαμή. Η μαμή ήταν μια γυναίκα του χωριού χωρίς ειδικές σπουδές (πρακτική). ήταν δημόσιο στημαντικό πρόσωπο της κοινωνίας του χωριού.

Η μαμή πήγαινε γρήγορα στη γυναίκα που κοιλοπονούσε και παρακαλούσθηκε τον τοκετό. «Έδενε τον αφαλό και προσέφερε τις πρώτες δυνατές βοήθειες στη λεχώνα. Η μαμή κρατούσε την επομέγενη, της έδινε κουράγιο συνεχώς και της έλεγε να σφίχτει.

Όταν έσπαγαν τα νερά της γυναίκας πλησιάζει ο τοκετός. Με κραυγές πάνου, κλάματα, φωνές το παιδί γεννιούνταν. Πρώτη το έπιανε στα χέρια της η μαμή και ανακοίνωνε το φύλλο: «παιδί-(αγόρι) ή τσουπτρα (κορίτσι) και αμέσως το γεγονός έφτανε στη γειτονιά και σ' αλλο το χωριό.

Οι γυναίκες σταν γεννιούσαν ήταν όρθιες με αναμμένο το τέλικο, χειρώνα-καλοκαίρι και τα πορτοπαράθυρα κλειστά και αυτό γιατί πίστευαν ότι το μωρό και η λεχώνα απειλούνταν από κινδύνους, οι οποίοι παριστάνονταν με τη μορφή κακών πνευμάτων. 'Όλοι προσπαθούσαν να προφυλαχθούν από το κακό με τα γνωστά μέσα: φωτιά, κρότους, θυρύβους, φυλακτά, σκούπα, κλείσιμο του σπιτιού.

Η πόρτα και τα παράθυρα είναι σημεία διαβάσεως πνευμάτων και πρέπει την ημέρα αυτή να είναι κλειστά.

Όταν αργούσαν να σπάσουν τα νερά ή ο τοκετός ήταν δύσκολος, πήγαιναν στη βρύση και έπαιρναν το αμύλητο νερό. Το έριχναν σ' ένα ποτήρι και μέσα έβαζαν αναμμένα κάρβουνα και έλεγαν το όνομα αυτού που υποψιάζοταν ότι είχε κακό μάτι. Μετά έδιναν το νερό να πει η έγκυος τρεις φορές.

Μερικές φορές έφερναν τον παπά να διαβάσει κάμια ευχή για να γεννήσει η γυναίκα γρήγορα και χωρίς πολλούς πάνους. Η μαμή έριχνε τρία λιθάρια στο στήθος τρεις φορές για να δει την ώρα που θα γεννηθεί το μωρό. Όταν γεννιούνταν (έπεφτε) το μωρό έδιναν στη γυναίκα ένα μπουκάλι και της έλεγαν να φυσάει και να σφίγγεται για να πέσει το ύστερο. Όταν έπεφτε το ύστερο το έκαγαν ή το έθαβαν και αμέσως έβαζαν τη λεχώνα να ξαπλώσει.

'Έπρεπε να ξεκουραστεί μετά τη δοκιμασία που είχε περάσει. Ένα μικρό παιδί πήγαινε στην εκκλησία μ' ένα μπουκάλι νερό για να το ευλογήσει (διαβάσει) ο παπάς. Μ' αυτό το νερό το αγιασμένο θα έπλενε τα χέρια τη μαμή και οι γυναίκες που βοήθησαν στη γέννα, επίσης η λεχώνα τις τρεις πρώτες ημέρες έπινε απ' αυτό το αγιασμένο νερό.

Η μαμή με απλό ψαλίδι έκανε το αφαλόκορμα και έπλενε το μωρό με ζεστό νερό και σαπούνι και έβαζε στον αφαλό για να θρέψει «σκρούμπο» (στάχτη από μάλλινο υφασμά).

Για να μην συγκαίνονται τα μωρά τους έβαζαν σμύρτα, αφού πρώτα τα ξεράιναν και τα στουμπάγανε, έριχναν τη σκόνη στα σκέλια του μωρού και πολλές φορές, ήταν βέβαια και ποι εύκολα, έβαζαν κάπνια από το τζάκι (μπουχάρι).

Το μωρό (κοπανέλι) πριν καλά-καλά βγει από την κοιλιά της μάνας του και δεν έχει κινήσει τα μέλη του τού δίνουν καινούργιους δεσμούς. Το φάσκιωναν για σαράντα ημέρες, το ξέπλιναν με το κεφάλι σπητό και τα πόδια τεντωμένα, τα χέρια στο πλάι του σώματος, το περιτύλιγαν με πανιά και το δέναν με τριχές και δεν του επέτρεπαν ν' αλλάξει στάση. Φρόντιζαν να το ξαπλώσουν πλάγια, ώστε τα υγρά που πάρνει από το στόμα να μπορούν να πέφτουν μόνα τους, γιατί δεν είχε την ελευθερία να γυρνά το κεφάλι στο πλάι και να διευκαλύνει το κύλιμά τους.

Καθώς γεννιέται, ένα παιδί κλαίει, η πρώτη παιδική ηλικία περνάει με κλάματα. Γρήγορα το κουνάμε, το παιζουμε για να γαλγνέψει.

Αν συνεχίσει να κλαίει εξετάζουμε, ερευνούμε την ανάγκη που το κάνει να αισθάνεται σαχημά τη βρίσκουμε και την ικανοποιούμε. Όταν δεν την βρίσκουμε ή σταν δεν μπορούμε να την ικανοποιήσουμε και συνεχίσει να κλαίει το μαλωνούμε για να σωπάσει.

Το μωρό (γκορβάτοι, κοπανέλι) αφού το φάσκιωναν

Ήθη και έθιμα του χωριού μας Κύκλος της ζωής

Του Παύλου Γ. Χρήστου
Δασκάλου

του έδιναν χαμομήλι και γλυκάνισο και το έβαζαν ανάσκελα στη σαρμανίτσα (ξύλινη κούνια) σε σαμάρι ή σε σκαφίδι για να κοιμηθεί. Το βύζαμα του μωρού άρχιζε μετά από 2-3 ημέρες, όταν θα είχε γάλα η μάνα του. Τις πρώτες ημέρες του έδιναν χαμομήλι, τύλιο και ταύλι. Η λεχώνα βύζανε το μωρό για αρκετό καιρό μέχρι και δύο χρόνια και πολλές φορές περισσότερο. Μόλις έβγαζε τα πρώτα δόντια το έκοβε. Για να έκοψουν τα παιδιά από το βύζαμα έβαναν στη ρύγα της μάνας πιέπερι ή το έπαιρναν από τη μάνα και το πήγαιναν για λιγες ημέρες σ' άλλο συγγενικό σπίτι. Ο θηλασμός του μωρού διακόπτονταν υποχρεωτικά αν «κινούσε» η μάνα πάλι έγκυος.

Όταν η μάνα βύζανε το μωρό έβαζε ψωμί ή αλάτι στον κόρφο της (σπήθος) για να μη χάσει το γάλα της. Η λεχώνα για να έχει γάλα προκειμένου να θηλάσει το μωρό έπρεπε να έχει καλό φαγητό.

Σαν φαγητό στη λεχώνα έδιναν ρύζι, γάλα, πηγανίτες, πίτες, χυλό (κουρκούτι), κόκκορα και κρασί για να δυναμώσει και να «κατεβάσει» γάλα για το παιδί.

Μετά τη γέννηση του παιδιού, μέχρι και σαράντα μέρες πηγαίνουν στο σπίτι της λεχώνας όλες σχεδόν οι γυναίκες του χωριού με λεχωνικά.

Οι στένοι συγγενείς πήγαιναν πίτες με ρύζι ή μακαρόνια (πίτες γυριστές). Ψημένες δηλαδή και από τις δύο μεριές. Οι υπόλοιπες γυναίκες του χωριού πήγαιναν πηγανίτες. Επίσης αστήμωναν το μωρό με μεταλλικό νόμισμα, που το έβαζαν μέσα από τα ρούχα του.

Όταν οι γυναίκες έφευγαν από το σπίτι της λεχώνας έπαιρναν ένα κομμάτι (θελί) από την πίτα άλλης γυναίκας.

Η γυναίκα που γεννούσε για πρώτη φορά, λεγόταν «πρωτάρα» και για σαράντα μέρες δεν κοιμόταν στο ίδιο κρεβάτι με τον άντρα της.

Την ούδη ημέρα η λεχώνα παίρνει ευχές. Μέχρι σαράντα μέρες η λεχώνα δεν έβγαινε με το μωρό έξω από το σπίτι.

Όταν περνούσαν σαράντα μέρες πήγαιναν στη βρύση στη έπλεναν τα ρούχα και το απόγευμα της ίδιας μέρας η λεχώνα πήγαινε στην εκκλησία και διάβαζε ο παπάς ευχές. Συνήθως πήγαιναν Παρασκευή μετά τον εποπρινό. Επαίρνε μαζί της ένα αγοράκι, το οποίο βάδιζε μπροστά από τη λεχώνα και το βρέφος στην αγκαλιά.

Αν το μωρό ήταν αγόρι ο παπάς διάβαζε τις ευχές στην Αγία Τράπεζα, αν ήταν κορίτσι διάβαζε τις ευχές μπροστά στην εικόνα της Παναγίας και του Χριστού.

Μετά τις σαράντα μέρες η μάνα με το μωρό επισκέπτονταν γειτονικά και συγγενικά σπίτια.

Τότε οι γείτονες και οι συγγενείς αλεύρωναν το παιδί και έλεγαν την ευχή "ν' απέρισε να γεράσει". Του έριχναν και ζάχαρη για να το γλυκάνουν και να πηγαίνει συχνά στο σπίτι τους.

Οι μαμές

Μαμές στο χωριό μας ήταν:

Κούστη Βάια (Βασιλη-Κώτσαίνα)

Κούστη Σπυρίδούλα (Πάνο-Κώτσαίνα)

Λαμπρούση Χρυσαυγή (Γάκη-Πήλαινα)

Λαμπρούση Ευφροσύνη (Κώτση-Νάσσαίνα)

Δήμητρα Πανάγιω (Πανταζέστα)

Τη μαμή για τη βοήθεια που προσέφερε στη λεχώνα την κερνούσαν κόταλο (μάλλινο φέρεμα), γκιούρτα (μάλλινο παλτό) κ.λπ.

Προλήψεις και δεισιδαιμονίες για τη λεχώνα και το νεογέννητο

- Η λεχώνα για σαράντα μέρες δεν έβγαινε έξω από το σπίτι μετά το ηλιοβασίλεμα. Δεν μπορούσε να κυκλοφορεί έξω από το σπίτι από τη δύση μέχρι την ανατολή του ηλίου.

- Δεν άφηνε μετά το ηλιοβασίλεμα ρούχα δικά της ή του παιδιού έξω. Αν καμιά φορά έγινε ρούχα έξω από το σπίτι τα έφερναν άλλοι μέσα και τα έβαζαν (περνούσαν) πάνω από τη φωτιά τρεις φορές για να φύγει το κακό.

- Η λεχώνα μέχρι σαράντα μέρες δεν έπρεπε ν' ανταποκρίνεται σε καμιά φωνή που προέρχονταν έξω από το σπίτι της μετά το ηλιοβασίλεμα.

Δεν άφηναν ποτέ τη λεχώνα τη νύχτα μόνη της με το μωρό στο σπίτι. Έπρεπε να είχε συντροφιά. Μέχρι το μωρό να κλείστεί ένα χρόνο δεν το κούρευαν, ούτε του έκοβαν τα νύχια.

Μέχρι να σαραντίσει τη λεχώνα δεν δεχόταν επισκέψεις μετά το ηλιοβασίλεμα. Αν για οποιοδήποτε λόγο ακόμα και άνθρωποι του σπιτού έμπαιναν στο σπίτι έπρεπε να περάσουν πάνω από αναμμένα κάρβουνα (πρού

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΟΥ

Τρεις συνδυασμοί διεκδικούν στις 13-10-2002 τη Δημαρχία στο Δήμο μας:

Συνδυασμός «ΕΝΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΠΤΥΞΗ»**Υποψήφιος Δήμαρχος****Βάσσης Σπυρίδων του Ευστρατίου****Υποψήφιοι για το Δημοτικό Συμβούλιο**

1. Αθανασίου Χρήστος του Αθανασίου
2. Γούλα Αγγελική του Ελευθερίου
3. Θάνος Ηλίας του Μάρκου
4. Κοσμά Ευαγγελία του Σταύρου
5. Κώτση Βαία του Γεωργίου
6. Λαμπρούσης Κων/νος του Σταύρου
7. Μπακάρα Βασιλική του Χριστοφόρου
8. Μπακάρας Χρήστος του Θεοφάνη
9. Μπατσούλης Κων/νος του Βασιλείου
10. Μπόκιας Βασιλείος του Γεωργίου
11. Νάσης Μαθαίος του Ευαγγέλου
12. Οικονόμου Βασιλείος του Άναστασίου
13. Πανούσης Θωμάς του Θεοδώρου
14. Πάντος Κων/νος του Θεοδώρου
15. Παντούλας Χρήστος του Ελευθερίου
16. Παπαχρήστου Θεοδώρα του Γεωργίου
17. Ράπτης Ιωάννης του Χρήστου
18. Σίτος Γεωργίος του Μιλτιάδη
19. Τσάιμου Παναγιώτα του Γεωργίου
20. Τσώλη Βαρβάρα του Δημητρίου
21. Υφαντής Δημήτριος του Αποστόλου
22. Φασίας Χριστόφορος του Δημητρίου

Τοπικό Συμβούλιο Άσσου

1. Γούλα Κυριακή σύζ. Ελευθερίου
2. Γούλας Γεώργιος του Δημητρίου
3. Ζήκας Σπυρίδων του Γεωργίου
4. Θεοδώρου Θωμάς του Θεοδώρου
5. Θεοδώρου Χρυσάνθη του Χρήστου
6. Κάλιοσης Ευθύμιος του Ευαγγέλου
7. Λαμπρούσης Σπυρίδων του Στεφάνου

Συνδυασμός Α.Π.ΑΝ.**«ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΠΑΛΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ»****Υποψήφιος Δήμαρχος****Βάσσιος Ευάγγελος του Αναστασίου****Υποψήφιοι για το Δημοτικό Συμβούλιο**

1. Δαρδαμάνης Βασίλειος του Κων/νου
2. Καλδάνης Ευάγγελος του Χρήστου
3. Καλδάνης Θεόδωρος του Ευαγγέλου
4. Κατσάνου Ευαγγελία του Γεωργίου
5. Κωνσταντής Θεοφάνης του Σπυρίδωνος
6. Μιχάλης Γεώργιος του Ιωάννη
7. Μήτσιος Γεώργιος του Βασιλείου
8. Μπακόλας Ανδρέας του Ιωάννη
9. Ναστηπαπά Λαμπρινή του Αριστομένη
10. Παπαβασιλείου Βασιλική του Ρίζου
11. Παπαγιάννη Γεωργία του Κων/νου
12. Τόκας Σπύρος του Κων/νου
13. Χριστοδούλου Δημήτριος του Παύλου
14. Νίκου Αγγελική του Δημητρίου
15. Ντάκουλας Χρήστος του Περικλή

Τοπικό Συμβούλιο Άσσου

1. Κατσάνου Βασιλική του Λεάνδρου
2. Κατσάνος Ευάγγελος του Δημητρίου
3. Κατσάνος Κων/νος του Νικολάου

Συνδυασμός «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΔΗΜΑΡΧΙΑ»**Υποψήφιος Δήμαρχος****Καινούργιος Βασίλειος του Κων/νου****Υποψήφιοι για το Δημοτικό Συμβούλιο**

1. Βουγιουκαλάκη Μαργαρίτα του Πολυνίκη
2. Γεωργαλής Νικόλαος του Θεοφάνη
3. Γιαννάκης Γρηγόριος του Χρήστου
4. Γκρόπα Φωτεινή του Παναγιώτη
5. Δήμος Δημήτριος του Χριστοδούλου
6. Ζήκου Ελένη του Κων/νου
7. Καραπάνος Θωμάς του Αλεξίου
8. Κίτσος Κων/νος του Γεωργίου
9. Κολιός Αιπόστολος του Σταύρου
10. Κούσης Παναγιώτης του Ευαγγέλου
11. Κώτσης Δημήτριος του Διογένη
12. Λιόντος Βασίλειος του Σπυρίδωνα
13. Μίχα-Παπαστύρου Χρυσάνθη του Αναστασίου
14. Νικολάου Νικόλαος του Κων/νου
15. Ντόβα – Οικονόμου Αλεξάνδρα του Ιωάννη
16. Ρέντζος Νικόλαος του Θεοδώρου
17. Σακκάς Κων/νος του Γεωργίου
18. Σταυροπούλου Παρασκευή του Γρηγορίου
19. Σταύρου Δημήτριος του Περικλή
20. Τσαφούλη Αρετή του Αθανασίου
21. Τσιρώνης Αθανάσιος του Ιωάννη

Τοπικό Συμβούλιο Άσσου

1. Δήμας Λάμπρος του Χρήστου
2. Δήμας Μιλτιάδης του Ευθυμίου
3. Διαμάντη Πανάγιο του Παύλου
4. Κούση Πανωραία του Κων/νου

Νομαρχιακές εκλογές στο Νομό της Πρέβεζας

Πέντε συνδυασμοί διεκδικούν στις 13-10-2002 τη νομαρχία στο Ν. Πρέβεζας.

1. Συνδυασμός «Νομαρχιακή Ανανέωση» Υποψήφια Νομάρχης Ναταλία Ζαπουνίδη
2. Συνδυασμός «Δύναμη Προόδου» Υποψήφιος Νομάρχης Βασίλειος Ιωάννου
3. Συνδυασμός «Ανάπτυξη και όραμα» Υποψήφιος Νομάρχης Στράτος Ιωάννου
4. Συνδυασμός «Δημιουργική Πορεία» Υποψήφιος Νομάρχης Χρ. Ματσίρας
5. Συνδυασμός «Νέοι Ορίζοντες» Υποψήφιος Νομάρχης Γιάννης Νόβας

Με το συνδυασμό «Νέοι Ορίζοντες» είναι υποψήφιος Νομαρχιακός Σύμβουλος και ο χωριανός μας Κων/νος Λαμπρούσης του Δημητρίου, Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου μας.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΣΣΟΥ

Πρόεδρος: Λαμπρούσης Γεώργιος του Κων/νου,
Σκαλή 14, Τ.Κ. 115 25 Ερυθρός, τηλ.: 69.28.459

Αντιπρόεδρος: Τσιρώνης Στέφανος του Γεωργίου,
τηλ.: 22.89.478

Γεν. Γραμματέας: Λαμπρούσης Κων/νος του Δημητρίου,
τηλ.: 94.24.922

Ταμίας: Δήμας Θεόδωρος του Πέτρου, τηλ.: 77.90.921

Μέλος: Ευθύμιος Κατσάνος του Χρήστου, τηλ.: 5744310

Μέλος: Χρήστου Παύλος του Γεωργίου, τηλ.: 69.82.661

Μέλος: Καλέσιος Χρήστος του Δημητρίου, τηλ.: 7666332

ΠΩΣ ΨΗΦΙΖΟΥΜΕ

1. Καταργείται πλέον το εκλογικό βιβλιάριο και θα ψηφίζουμε με την αστυνομική μας ταυτότητα ή κάποιο άλλο αποδεικτικό έγγραφο.
2. Όλοι οι πολίτες ψηφίζουν στο δήμο που έχουν την οικογενειακή τους μερίδα.
3. Καταργούνται οι ενορίες και κάθε δήμος χωρίζεται σε εκλογικά διαμερίσματα.
4. Οι εγγραφές των νέων ψηφοφόρων γίνονται αυτόματα με βάση τα δημοτολόγια.

Το υπουργείο Εσωτερικών καλεί όλους τους Έλληνες πολίτες να απευθυνθούν στους δήμους στους οποίους είναι εγγεγραμμένοι για να διαπιστώσουν ότι έχουν κατοχυρωθεί τα στοιχεία τους στους εκλογικούς καταλόγους. Επίσης, μπορούν να επικοινωνήσουν με τον αριθμό 1464 για περισσότερες πληροφορίες.

ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ

Οι εκλογικές κάρτες βρίσκονται στους δήμους και στις κοινότητες της χώρας, οι οποίες περιλαμβάνουν τα ατομικά στοιχεία εγγραφής κάθε εκλογέα.

Τα στοιχεία συνίστανται στο ονοματεπώνυμο του εκλογέα, το δήμο ή την κοινότητα που είναι γραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους, το εκλογικό διαμέρισμα στο οποίο έχει ενταχθεί με βάση την κατοικία του και τον ειδικό εκλογικό αριθμό, ο οποίος δεν θα αλλάξει σε περίπτωση μεταδημότευσης.

Όπως αναφέρεται σε Εγκύλιο του Υπουργείο Εσωτερικών, δεν είναι απαραίτητη η επίδειξη της κάρτας από τους εκλογείς, αφού αυτή έχει ενημερωτικό χαρακτήρα.

Οι κάρτες παραδίδονται στους ιδίους τους εκλογείς με την επίδειξη της αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου δηλωτικού αυτής εγγράφου ή σε εκπρόσωπο του κάθε εκλογέα, που θα είναι εφοδιασμένος με σχετική εξουσιοδότηση.

„Ο ΑΣΣΟΣ“

Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις Ασσιωτών
“Ο Μάρκος Μπότσαρης“
Εκδότης:

Λαμπρούσης
Γεώργιος Κων/νος
Σκαλή 14,
11525 Αθήνα,
τηλ. 6928.459

Επιμέλεια ύλης:
Χρήστου Παύλος
Παπαδά 27-29,
11526 Αθήνα
τηλ. 6982.661

Ηλεκτρονική σελίδοποίηση
«Πρώτη Σελίδα»
Οικονόμου 32,
106 83 Αθήνα
Τηλ.: 82.33.830
Fax: 82.38.468

Τα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις του Συλλόγου μας, αλλά του υπογράφοντος.